

Övergripande nödvändiga villkor (HEC)

De övergripande nödvändiga villkoren regleras i förordningen om gemensamma bestämmelser¹ som omfattar dessa EU-fonder: Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet och instrumentet för gränsförvaltning och visering. Villkoren omfattar alla EU-fondernas program.

De övergripande nödvändiga villkoren är:

- 1) Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling
- 2) Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd
- 3) Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna
- 4) Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Som medlemsland uppfyller Sverige på nationell nivå de nödvändiga villkoren på olika sätt genom att uppfylla specifika kriterier som används för att bedöma om villkoren är uppfyllda. Kriterierna uppfylls exempelvis genom nationella myndigheters uppdrag och funktioner, eller att Sverige som land förbundit sig att följa vissa konventioner och stadgar. När kriterierna uppfylls innebär det även att EU-programmen uppfyller villkoren. Se kriterierna för de övergripande nödvändiga villkoren i bilaga 1.

De övergripande nödvändiga villkoren måste uppfyllas av varje insats (projekt eller investering) som beviljas stöd genom något av EU-programmen. För att en insats ska uppfylla de övergripande nödvändiga villkoren behöver det säkerställas att:

- det finns rutiner i projektorganisationen som säkerställer att rätt inköpsförfarande tillämpas
- reglerna om statsstöds efterlevs
- projektet inte strider mot EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna eller mot FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik

Förvaltande myndighet säkerställer att de övergripande nödvändiga villkoren uppfylls under alla steg av programmets och insatsernas implementering. Till exempel säkerställer Jordbruksverket att de övergripande nödvändiga villkoren är del av de generella villkoren för att beviljas projektstöd och de är också bifogade i beslutet om projektstöd. För att säkerställa likvärdiga och konsekventa bedömningar av ansökningar har myndigheten interna vägledningar och utbildningar för personal.

Övervakningskommitténs roll

Övervakningskommittén har till uppgift att granska uppfyllandet av nödvändiga villkor och tillämpningen av dem under hela programperioden.

Den förvaltande myndigheten ska årligen rapportera fall där myndigheten i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan om de grundläggande rättigheterna samt klagomål avseende stadgan till övervakningskommittén.

Myndigheten ska även årligen rapportera eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG till övervakningskommittén.

Rutin för rapportering till övervakningskommittén

Övergripande nödvändigt villkor 3 om effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna

Förvaltande myndighet ska årligen rapportera fall där förvaltande myndighet i sina kontroller av insatser och projekt upptäckt brott mot stadgan samt klagomål avseende stadgan som inkommit till Justitieombudsmannen, Justitiekanslern eller annan ombudsman och som förvaltande myndighet ombetts yttra sig över.

I rapporteringen ska förvaltande myndighet ange hur många fall av brott mot stadgan som har identifierats, hur många granskningsförfaranden som inletts av ombudsmännen samt status på dessa, vilka rättigheter som påverkats, vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera bristerna samt vilka åtgärder som vidtagits för att undvika liknande brister i framtiden.

Övergripande nödvändigt villkor 4 om genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Den förvaltande myndigheten kommer under en särskild punkt på dagordningen vid övervakningskommitténs möten minst en gång per år att rapportera eventuella fall av bristande överensstämmelse med FN-konventionen. Brister som i så fall har konstaterats vid kontroller på plats eller annan granskning av beviljade insatser.

Förvaltande myndighet rapporterar även klagomål avseende konventionen som tagits upp av Justitieombudsmannen eller Justitiekanslern och där förvaltande myndighet ombetts yttra sig.

Jordbruksverkets Rapport november 2023

Inga fall att rapportera har upptäckts.

Bilaga 1

Tabell 1 Nödvändigt villkor 1

Nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllnad av kriterier ²
1. Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling	<p>Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med unionens upphandlingslagstiftning. Det kravet omfattar följande:</p> <p>1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger unionens tröskelvärden enligt rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja
	<p>2. Arrangemang för att säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar:</p> <p>a) Konkurrensens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet.</p> <p>b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.</p>	Ja
	<p>3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja
	<p>4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU</p>	Ja
	<p>5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.</p>	Ja

² För hänvisning till relevanta dokument och motivering till kriteriernas uppfyllnad, se havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet s.124.

Tabell 2 Nödvändigt villkor 2

Nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier ³
2. Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd	De förvaltande myndigheterna har verktyg och kapacitet för att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd:	Ja
	1. För företag i svårigheter och företag som omfattas av ett krav på återbetalning 2. Genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd vid lokala eller nationella organ.	Ja

Tabell 3 Nödvändigt villkor 3

Nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier ⁴
3. Effektiv tillämpning och genomförande av stadgan om de grundläggande rättigheterna	Effektiva mekanismer finns för att säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) och omfattar följande:	Ja
	1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer med relevanta bestämmelser i stadgan. 2. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja

³ För hänvisning till relevanta dokument och motivering till kriteriernas uppfyllnad, se havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet s.127.

⁴ För hänvisning till relevanta dokument och motivering till kriteriets uppfyllnad, se havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet s.129.

Tabell 4 Nödvändigt villkor 4

Nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfylld av kriterier ⁵
4. Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG	En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande: 1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanismer	Ja
	2. Arrangemang för att säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och genomförandet av programmen.	Ja
	3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7.	Ja

⁵ För hänvisning till relevanta dokument och motivering till kriteriets uppfyllnad, se havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet s.130.